

DEN AUSTRALSKE KELPIE ER EN SMIDIG OG AKTIV HUND, DER ARBEJDER UTRÆTTELIGT

■ TEKST: IBEN KRARUP PEDERSEN

FOTO: SOFIA OLSSON, KELPIEGALLERY.COM

Der er nogenlunde enighed om den australske kelpies oprindelse som race. Den er blevet til på baggrund af korthårede collier, og australske optegnelser viser, at der omkring 1870 (måske før) er importeret to black and tan farvede korthåret skotske collier. Siden kom der flere til, og farmerne avlede videre på collierne med målet at skabe gode fårehunde, som desuden var i stand til at hyrde andre dyr, f.eks. kvæg.

Racen opkaldt efter berømt tæve

I 1872 afholdtes for første gang hyrdekonkurrence i Australien, og vinderen var en tæve ved navn King's Kelpie. Denne dygtige tæve lagde navn til racen, og hun var med til at grundlægge en streng af dygtige, efterspurgte hyrdehunde, som kunne håndtere klimaet og dyrene Down Under. Hendes afkom blev kaldt "Kelpie's Pups" eller bare "Kelpies", og der var stor efterspørgsel efter disse afkom og afkom efter dem. Et barnebarn af Kelpie ved navn Coil, er en af racens mest berømte ►

AUSTRALSK KELPIE

– EN HYRDEHUND MED MASSER AF BRUGSEGENSKABER

FAKTA OM AUSTRALSK KELPIE

BEHOV

Masser af mental stimulering og fysisk udfoldelse. Tæt kontakt til familien.

TEMPERAMENT

Særdeles vågen, arbejdsivrig og yderst intelligent, med et venligt og lærevilligt væsen og en næsten udtømmelig energi. Udpræget pålidelig og tro over for sine opgaver. Naturligt instinkt for at arbejde med får.

STØRRELSE

Skulderhøjde for hanner 46 til 51 cm, for tæver 43 til 48 cm.

PELS

Dobbelt pels med en kort og tæt underuld. De 2-3 cm lange dækhår ligger godt til og modstår regn. På kroppens underside og bag på benene er pelsen længere – på hovedet og forsiden af ben og poter kort. Ned over halsen er

den længere og tykkere og danner en krave. Halen skal være godt busket. Kræver ikke megen pelspleje – tørres blot over med et håndklæde efter at have været ude i våde og beskidte omgivelser. En god børste tager underulden ved fældning for- og efterår.

FARVER

Sort, sort og tan, rød, rød og tan, fawn, chokoladebrun og røglå.

Kelpien er en god fårehund, men er også i stand til at hyrde andre dyr, f.eks. kvæg.

RED DOG – EN LEGENDE

En af de mest kendte australske kelpier er Red Dog, som der blev lavet en australsk film om i 2011. Red Dog blev født i 1971 og var kendt som en vandrer, der i starten ingen herre havde. Så kom han til Dampier i det nordvestlige hjørne af Australien, hvor han blev hos John, en chauffør hos et mineselskab, hvilket bragte John og Red Dog rundt i hele det nordvestlige Australien. Da John tragisk omkom i en trafikulykke, befandt Red Dog sig i deres hjem. Efterfølgende tog Red Dog på en historisk tur – måske for at lede efter John? På turen blev Red Dog transporteret af mange forskellige personer i alt fra bil, lastbil og tog til fly, om end han altid vendte tilbage til Dampier. Her blev han begravet efter at han i 1979 døde – formodentlig af rottegift. Der er i dag opsat en statue af Red Dog i Dampier.

En australsk kelpie er en aktiv hund, som har brug for at arbejde. Aktivitetsmulighederne er mange ud over hyrdning – f.eks. agility, spor og andet brugshundearbejde.

hunde. Coil vandt hyrdekonkurrencen i Sydney i 1898 med maksimumpoint, efter sigende endda med et brækket ben! En anden af Kelpies legendariske efterkommere er Red Hope, i øvrigt oldebarn af Coil. Red Hope vandt i 1920'erne ikke mindre end 52 hyrdekonkurrencer, hvilket gjorde ham yderst populær blandt opdrætterne af australske kelpier. Man kan finde Red Hope i mange af afstammingerne på nutidens kelpier i både Australien og Europa.

Racen splittet op

Allerede i 1902 blev den første racestandard nedskrevet i forbindelse med, at det

blev mere almindeligt at tage på udstilling med sine hyrdehunde. Udstillingschampions kom i starten både fra opdrættere med sigte på hyrdning, på udstilling samt fra opdrættere med fokus på begge dele. I perioden frem til 1965 skilte vandene sig mellem opdræt af arbejdshunde kontra udstillingshunde, sidstnævnte oftest avlet i rene farver. Disse to grupper havde svært ved at forenes, hvorfor Working Kelpie Council (WKC) blev dannet i 1965 med henblik på at bevare og fremavle den hyrdende kelpie (Working Kelpie). I 1967 blev racen helt delt med hvert sit register og hver sin stambog. Australsk

kelpie kom til at høre under Australian National Kennel Council (ANKC) – hvorfor det også er denne race, der i Danmark hører under Dansk Kennel Klub. I 2012 blev Australian Stock Dog/Working Kelpie imidlertid optaget i X-registret under DKK, som det år forinden også var tilfældet i Sverige.

Man kan i dag finde få kelpier, som i Australien er dobbeltregistreret, hvilket vil sige, at de både har stamtavle i WKC og ANKC, og nogle af disse er importeret til Europa. Som oftest er disse tofarvede (black and tan eller red and tan), selvom ensfarvede dobbeltregistrerede også ses.

Kelpien findes i syv forskellige farver.

KELPIE ER GÆLISK OG BETYDER VANDÅND

Typemæssigt har mange af de australske kelpier, som vi ser i dag i Danmark, meget stor lighed med de fotografier og tegninger, som findes fra racens oprindelse.

Kelpien i Danmark

I dag findes der godt 2000 registrerede australske kelpier i Australien, men der går også et ukendt antal uregistrerede, primært som familiehunde. Der er stadig farmere, der bruger dem på får, men de fleste ”in the outback” bruger Working Kelpie. Den australske kelpie kom til Europa og Skandinavien – nærmere betegnet Sverige – i 1973. Kelpierne, der ankom, var fra udstillingslinjer, omend man i 5. led kunne finde Working Kelpie, hvilket jo ikke var så underligt, da racerne først var skilt helt seks år tidligere. Kelpien har etableret sig som en stærk brugsrace i Sverige og Norge, hvor man hvert år kan finde kelpier helt i top til mesterskaber.

Kelpien blev i 1985 introduceret i Danmark af Bent Falkevang-Nilsson, som importerede to tæver med afstamning tilbage til de første europæiske kelpier. Siden er antallet steget stille og roligt, og et slag på tasken er, at der er omkring 600 nulevende kelpier i Danmark p.t. Jo mere den australske kelpie ses på konkurrencebanerne, jo større interesse bliver der om racen. Vi ser flere og flere kelpier ude på konkurrencebanerne, både i lydighed, agility, rally samt i DcH's programmer

inklusive nordisk program, hvor de både skal gå lydighed, søge spor og lave eftersøgninger i skoven efter figuranter.

Et energibundt

Den australske kelpie er en aktiv hund, som elsker at få opgaver, alt fra at hjælpe med at ordne vasketøj, samle ting op fra gulvet, til agility, hyrdning, narkohundearbejde, redningshundearbejde, eftersøgningsarbejde, sporarbejde med mere. Det er en særdeles vågen, arbejdsivrig og yderst intelligent hund med et venligt og lærevilligt væsen samt en næsten uudtømmelig energi.

Kelpien har brug for at blive aktiveret – især i forhold til hjernen. Den elsker at løbe en god tur med mulighed for at strække ud. Kelpien trives klart bedst med en blanding af mentale opgaver og fysiske aktiviteter. Den er skabt til at blive brugt, og de færreste egner sig som kun familie-/hyggehunde, selvom det er set.

En kelpie kan sagtens ligge afslappet hjemme og følge med i, hvad der sker – og så er den lynhurtig til at stå ved døren, når der røres ved træningssnoen. Så er den klar til at komme ud at arbejde!

Vær 2-3 skridt foran

Opdragelse skal der selvfølgelig til. Kelpiens høje intelligens vil hurtigt bringe den i miskredit, hvis den bliver overladt til sig selv. Man skal være venlig og konsekvent

over for sin kelpie, hvorefter man har en yderst trofast hund for resten af livet.

Kelpien er lynhurtig i opfattelsen, hvilket kan give hovedbrud og udfordringer hos føreren, som oftest gerne skal være 2-3 skridt foran i forhold til indlæring og træning. Repetition er ikke kelpiens opfattelse af fedt arbejde, hvorfor det anbefales at sørge for varierende træning og træningsform samt tålmodighed og forståelse for at bevare gejsten for samarbejdet. Når det lykkes, har man til gengæld en hund, som vil gå igennem alt for at træne og være sammen med sin fører.

Den australske kelpie er, som hyrdehunderacerne generelt, meget reaktiv i forhold til selv små ændringer i kropssprog og kropssprog generelt.

Det opleves, at kelpien har en god hukommelse, om det være sig andre hunde, steder og mennesker – og det gælder både positive og negative oplevelser.

En dejlig legekammerat

Som familiehund er kelpien en god ven og legekammerat – også for børn – og den skal være en del af familien for at trives. Den er normalt åben og venlig over for alle mennesker og hilser gerne – også stående på bagbenene, da den derved har større chance for at komme til ansigtet. Mange har oplevet ikke at være hurtige nok i forhold til at modtage ”kys” fra kelpiens tunge. ■